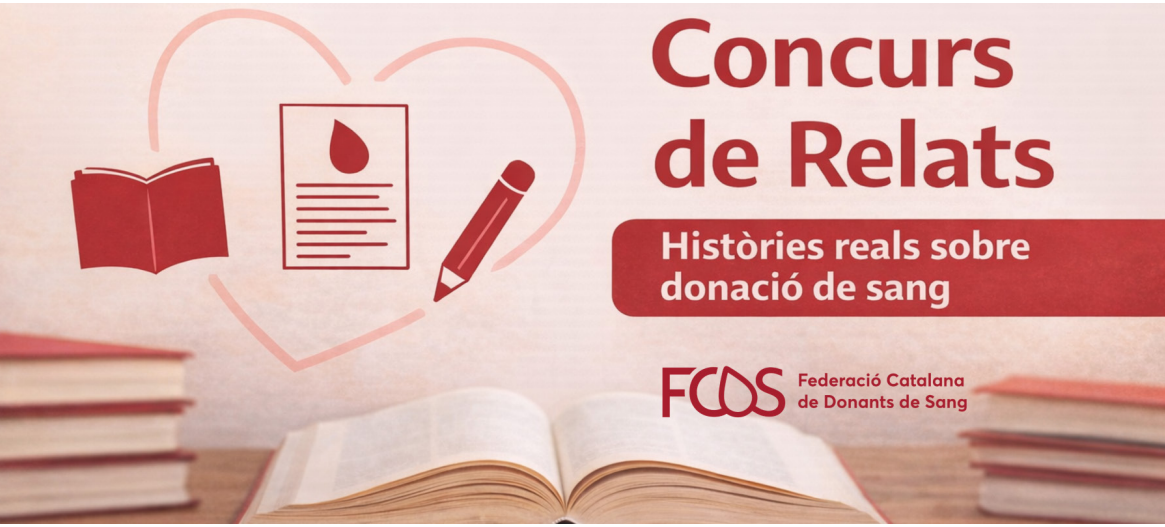
Federació Catalana de Donants de Sang

Banc de Sang i Teixits

Generalitat de Catalunya

Edita:

Federació Catalana
de Donants de Sang

Juny de 2026

ÍNDEX

Presentació *5*

Infantil

La bosseta que em fa viure (text i dibuix) *7*
Enzo Griñó Bertomeu, 6 anys

Ser voluntari, una experiència inoblidable *9*
Alba Español Garrido, 10 anys

Com és ser voluntari? *11*
Sança Raïch Jiménez, 10 anys

Juvenil

Que les agulles no et detinguin *13*
Ivet Llados Grañó, 17 anys

Adult

Herois anònims *15*
Pere Català Gomis

Ho havia de dir a algú *17*
Jordi Antoja Lleonart

Ara soc positiva *18*
Vanesa Álvarez Pérez

El gest invisible *21*
Miriam Priego Liza

Quaranta roses i una bossa de sang *23*
Glòria Torra Vallès

Sènior

Patrícia *25*
Ramon Luis González Reverter

PRESENTACIÓ

Hi ha històries que neixen d'un gest senzill i acaben dient-nos molt més del que pensàvem.

Des de la Federació Catalana de Donants de Sang hem donat vida a aquesta iniciativa per parlar de la donació de sang i de voluntariat gràcies a les vivències, les emocions i la capacitat que tenen les paraules d'arribar a les persones. D'aquesta voluntat ha nascut el Concurs Literari "Relats que donen vida", una iniciativa pensada per convidar infants, joves, adults, gent de qualsevol edat, a escriure sobre la donació de sang i sobre tot allò que aquest gest representa.

Vivim aquest Concurs com una bonica manera de divulgar i d'acostar-nos a la ciutadania, perquè sovint no calen grans discursos per transmetre un missatge. De vegades, una història breu, escrita amb senzillesa, pot fer pensar més que moltes explicacions. Pot despertar una conversa a casa, pot fer que algú recordi una experiència viscuda, pot ajudar a veure la donació de sang amb un xic més de proximitat...

La literatura té aquesta capacitat tan especial de fer visible allò que sovint queda en silenci. Una bossa de sang, una sala d'espera, una tireta al braç, una conversa amb les àvies i els avis, una escola que s'implica, una persona que ens explica per què dona... Tot pot convertir-se en relat quan al darrere hi ha una emoció autèntica i vertader compromís social.

I aquesta proximitat és, precisament, una de les grans forces del voluntariat.

Les voluntàries i voluntaris som persones que fem xarxa, que compartim i regalem un dels recursos més preats (el temps), que creiem que la solidaritat també s'educa, s'explica, es contagia i es transmet. Ho fem des de les entitats, des dels pobles i les ciutats, des de les escoles, des de les associacions i des de molts espais de la vida comunitària. Sovint amb gestos humils, sincers, però amb la convicció que cada acció suma.

Aquest llibret és el fruit d'aquest Concurs i d'aquesta mirada. Hi trobareu textos escrits per infants, joves, adults i persones grans; relats que parlen de primeres vegades, de records familiars, de pors que es van fent petites, de persones que han necessitat sang o de persones que han decidit donar-ne. Totes, cadascuna a la seva manera, ens recorden que darrere la donació hi ha vida.

És per això que iniciatives com aquesta tenen tant de sentit. Ens ajuden a parlar de la donació de sang des de la cultura, des de l'emoció, des de la responsabilitat, des de l'experiència i la mirada de moltes persones, de totes les edats. També ens recorden la importància de l'associacionisme, de formar part d'un projecte col·lectiu i de continuar fent créixer la consciència social al voltant de la donació.

En aquestes pàgines hi trobareu veus molt diferents. La mirada tendra dels més petits, la força del jovent, la vivència dels adults i la memòria de les persones grans. Aquesta diversitat és un dels valors més bonics del llibret, perquè la donació de sang ens necessita a totes i tots; com a donants, com a receptors, com a familiars, com a voluntàries i voluntaris o, simplement, com a ciutadanes que entenem que viure en comunitat també vol dir cuidar-nos els uns als altres.

Des d'aquestes línies vull donar les gràcies a totes les persones que han participat en aquest Concurs. Gràcies per escriure, per compartir, per emocionar-vos i per ajudar-nos a explicar la donació de sang des d'una perspectiva tan humana. Els vostres relats donen sentit a aquest llibret i ens ajuden a continuar divulgant una causa que necessita moltes veus.

També vull expressar el meu agraïment a totes les persones donants de sang. A les que donen habitualment, a les que ho han fet alguna vegada, a les que potser ho faran més endavant i a les que, tot i no poder donar, continuen ajudant a fer créixer el voluntariat i la família dels i les donants de sang. Totes formen part d'una mateixa cadena de generositat.

Aquest llibret és un petit homenatge a totes aquestes persones, perquè la donació de sang també necessita relats, històries i anècdotes que la facin propera, entenedora i viva.

Gràcies per formar part d'aquest camí compartit.

Albert Torra Cabello
President de la Federació Catalana de Donants de Sang

LA BOSSETA QUE EM FA VIURE

Enzo Griñó Bertomeu,
6 anys

QUAN TENIA 3 ANYS GRÀCIES A LA TRANSFUSIÓ DE SANG DE PLASMA VAIG SALVAR LA VIDA

MOLTES GRÀCIES

ENZO GRIÑÓ BERTOMEU

SER VOLUNTARI, UNA EXPERIÈNCIA INOBLIDABLE

Alba Español Garrido
10 anys

Aquesta història comença un febrer, quan ens va arribar la notícia que organitzaríem una campanya de donació de sang. En un primer moment no vam entendre la gran importància que tenia la sang, però després, vam veure la manca de sang que patia Catalunya, perquè donar sang vol dir empatitzar amb la gent. Una simple acció com donar pot significar tota una vida.

La imatge de la campanya, un cor que batega arreu del món i que vetlla per la pau i la salut en aquest univers infinit. La nostra missió: fer que la gent vegues que sense fer un gran esforç, ells també podien aconseguir que aquest objectiu de pau i salut es complís. Vam anar a difondre el missatge, a que veiessin el nostre objectiu, la nostra intenció. A cada persona la mateixa pregunta: li agradaria venir a la nostra campanya de donació de sang? I dos possibles respostes. En moltes ocasions vam ser afortunats i era un sí, però en alguns moments es sentia la paraula no. Un segon després d'allò, una sensació, un pensament passa pel meu cap: "No ho entenc. Perquè dir no, perquè? Un gest tan senzill, només són 15 minuts què per a algú són la diferència entre la vida i la mort, són estar un dia més observant el meravellós món que ens envolta, un dia més amb aquelles persones que no només són importants sinó que són imprescindibles per a tu, i, només per això jo ja diria que sí. Perquè al final, això és una loteria, un dia en dones, l'altre en necessites i la sang que et donaran a tu també és d'una altra persona. Tot això només per un segon, era dins els meus pensaments.

També vam anar a explicar-ho a les classes, perquè així els altres nens, encara que no poguessin donar, veurien com n'és d'important el fet de

donar sang. Ho vam explicar amb una història, una història d'una heroïna, una de les heroïnes en les que normalment no ens fixem tant. Mentre llegia veia les mirades dels nens, que em miraven amb una brillantor als ulls que no podria descriure amb paraules i, a l'acabar vam fer la gran pregunta: els hi direu als vostres pares que vinguin a donar sang? I com si ho haguessin practicat just abans de que arribéssim es sent un: "Sí!" que va ressonar per tota la classe.

Per altra banda el nombre de donants anava pujant: un dia 38, l'altre 57, però no n'hi havia prou, aquell nombre no era mai prou alt. Uns dies després vam veure que el nombre havia pujat considerablement tot i que encara no prou com per arribar al nostre objectiu.

Finalment, el dia havia arribat. Dins meu va néixer un petit pessigolleig que va travessar tot el meu cos, tota la meva ànima. I ja hi era, era al lloc on herois i heroïnes anònims farien màgia. Al principi la sala estava buida, però després va anar arribant gent i gent i més gent. Jo veia com després de donar a la gent se la veia cansada, però em vaig poder fixar en un petit detall: al seu rostre hi havia dibuixat un gran somriure perquè encara que estiguessin cansats, eren molt conscients que el que acabaven de fer era una de les coses més boniques que podien fer per a una altra persona. Al final del dia vaig sentir un nombre: 114 donants. Vaig parar durant dècimes de segon a processar el que sentia, i a l'acabar aquesta pausa vaig esclatar en eufòria, era un dels dies més feliços de la meva vida. El segon dia jo no hi era, però també vaig tindre aquella sensació d'inseguretat que pensava que tenien els que en aquell moment eren allà ajudant. El dia següent el meu pare em va dir:" Alba, heu aconseguit 252 donants". Aquelles paraules van ressonar al meu cap i llavors vaig tornar a esclatar, però aquella vegada de veritat.

Al cap i a la fi l'experiència de ser voluntari, sí que és inoblidable. I ara la nostra missió és recordar-ho per sempre, recordar que no cal fer grans coses per ser una gran persona, que amb petites accions com obrir els braços cap a una altra persona, donar el teu cor en senyal d'amor cap a ella, ja ets una gran persona. Perquè gràcies a tu a aquella persona se li dibuixarà un somriure a la cara, un somriure que durarà per sempre.

COM ÉS SER VOLUNTARI?

Sança Raïch Jiménez
10 anys

Tot va començar un febrer, quan la Laia, promotora del Banc de Sang i Teixits, ens va donar una notícia molt important: seríem voluntaris per organitzar una campanya de donació de sang i plasma. Des d'aquell dia, no parava de pensar i pensar; jo volia que ja fos el 23 i 24, però faltava molt.

Durant aquest treball complicat i divertit, van venir la Lidia i l'Albert de la Federació de Donants de Sang de Catalunya per explicar-nos què és ser voluntari. Cada dia pensava: "Com ens organitzarem?". Fins que els mestres ens ho van dir: primer heu de triar el lema d'aquest any i després dissenyar el cartell sobre la vostra campanya. Quan vam acabar de fer-ho, vam començar a organitzar-nos per comissions. Alguns alumnes van preparar les enquestes als donants —jo n'era una—, altres van preparar el racó infantil i també van preparar una llista de comerços per veure si ens donaven lots; i així cada dia jo m'ho passava d'allò més bé.

Nosaltres no només fèiem aquesta campanya per superar la de l'any passat, que era un dels nostres reptes; també ho fèiem per ajudar els hospitals i metges que necessiten sang per als pacients, i per animar la gent que encara no ho havia fet mai perquè, almenys, vingués a provar-ho. Per això fem aquesta campanya: per salvar tantes vides com puguem.

Ja faltava molt poc i jo estava d'allò més contenta, igual de contenta com si fos el meu aniversari. Quan vaig arribar el dilluns a l'escola estava molt il·lusionada, esperant que arribés la tarda.

Per fi havia arribat el gran dia! Tots estàvem a lloc molt il·lusionats, esperant que arribés la primera persona. El cor em bategava a cent, era el

millor que m'havia passat a la vida! Però, per mala sort, la campanya ja s'havia acabat. A la nit no parava de pensar en la campanya. L'endemà la mama em va despertar i em va dir: "Heu aconseguit 252 donants!".

Em vaig posar a saltar d'alegria.

QUE LES AGULLES NO ET DETINGUIN

Ivet Llados Grañó
17 anys

Des que soc petita sempre m'han fet por les agulles, tant per anàlisi com per vacunes.

Però, un dia el meu avi matern se'n va assabentar i em va relatar una història que no em va treure la por a les agulles però sí que em va envalentir a ajudar en el que pugui. Ell té el tipus de sang O- i un veí que vivia al costat de casa seva també. Quan era més jove, el meu avi sempre anava a donar sang el dia que la unitat mòbil del Banc de Sang venia a Bellpuig.

Com ja sabem, aquest tipus de sang no és gaire comú i l'anomenen universal. Les persones que la tenen només poden rebre transfusions de sang del mateix tipus, però, en canvi, tots els altres tipus de sang poden rebre'n d'aquesta.

En tenir aquest tipus de sang tant "exclusiu", un dia els van trucar als dos des de Lleida per si hi podien anar. En arribar a Lleida, el veí del meu avi va parlar amb la infermera i li va dir que li pujava la pressió en veure les agulles, que es posava molt nerviós.

Llavors, en sentir-ho, el meu avi es va oferir a donar sang el primer. Quan li tocava el torn al seu veí li van fer les proves per comprovar si en podia donar i li van dir que no, perquè encara tenia la pressió molt alta.

El veí va dir-los que li deixessin fer dos tombs per l'hospital i així poder-se calmar, perquè li baixés la pressió. A la fi, va aconseguir estabilitzar la pressió i la infermera el va deixar donar sang.

En aquesta ocasió, el meu avi em va explicar que —tot i els esforços de l'equip mèdic— no van poder salvar la vida de la persona a qui li feien la transfusió, ja que es tractava d'una persona d'avançada edat i la intervenció que li havien de fer era molt complicada.

Al cap d'uns anys al meu avi li va agafar una malaltia bastant forta i des de llavors, per seguretat dels receptors i per la seva pròpia, no ha pogut donar més sang.

Per això mateix, quan faci els divuit anys, vull anar a donar sang i seguir l'exemple del meu avi.

HEROIS ANÒNIMS

Pere Català Gomis

Teatre Fortuny, un lloc important per a la ciutat de Reus. Escenari de concerts, d'obres de teatre, d'aplaudiments i d'emocions compartides. I allà estava jo, fent cua. A punt de donar sang per primera vegada, després d'esperar tants anys per fer-ho.

No sabia ben bé per què. No hi havia cap història concreta al darrere, cap episodi familiar que m'hi hagués empès. Feia temps, però, que ho tenia clar. Com una promesa silenciosa que m'havia fet a mi mateix sense recordar quan. Mentre molts esperaven els divuit per altres motius, jo també els esperava per aquell moment: poder estirar el braç i aportar el meu granet de sorra.

I aquell dia havia arribat.

El Teatre Fortuny no tenia l'aspecte habitual. No hi havia llums ni escenografia. Ningú no esperava que s'aixequés el teló. La gent feia cua en silenci, mirant el mòbil o parlant fluix. Alguns amb naturalitat. D'altres, com jo, amb una atenció estranya posada en cada detall.

Persones que entraven.

Persones que sortien amb una tireta al braç.

Quan em va tocar, em vaig estirar a la llitera. Vaig notar aquell dubte breu: mirar o no mirar. No era ben bé por. Era la consciència exacta del que estava a punt de passar. Quan l'agulla va entrar, vaig apartar la mirada. Va ser només un segon.

Després, res.

Més senzill del que havia imaginat.

Amb el pas dels minuts, estirat allà, vaig començar a mirar al meu voltant. Voluntaris que corrien amunt i avall, mans que preparaven i revisaven equips, braços que s'estiraven amb calma, somriures tranquils que acompanyaven cada gest. Tot movia, respirava i funcionava sense presses. Tot era humà, imperfet, i exactament perfecte en la seva rutina silenciosa.

Gent corrent.

I, tanmateix, imprescindible.

Va ser en aquell moment quan ho vaig entendre. No com una idea, sinó com una evidència silenciosa: allò que passava allà dins sostenia vides que jo no veuria mai.

Algú, en algun lloc, depenia d'aquell gest.

Quan tot va acabar, vaig sortir amb una tireta al braç i un entrepà de pernil a la mà. Em vaig asseure amb el suc de taronja, mirant el moviment constant de gent entrant i sortint. Tot continuava igual. Sense cerimònia. Sense cap mena d'èpica visible.

I, precisament per això, tenia més valor.

Vaig notar orgull. Un orgull tranquil, sense grandiloqüència. De saber que, per una vegada, havia estat part d'alguna cosa que funcionava sense fer soroll.

Sense noms. Sense cares. Només amb gestos.

Aquell dia vaig entendre que no seria un fet puntual. Que hi tornaria. Que volia formar part d'aquella cadena invisible que no s'atura mai.

Perquè hi ha actes que no necessiten ser vistos per ser importants.

I persones que no necessiten ser reconegudes per ser imprescindibles. Perquè els herois existeixen.

Però no porten capa.

Porten una tireta al braç... i ningú no sap quantes vides han salvat.

HO HAVIA DE DIR A ALGÚ

Jordi Antoja Lleonart

Vinc sempre sol. Bé, vinc sol per força, perquè tinc clavada al cap la idea que els actes desinteressats no s'han d'explicar mai. I si convido algú a venir amb mi, o si dic que jo hi vaig i si et va bé doncs apunta't, sembla que m'estigui fent el bo, i llavors ja no és desinteressat. "Però", em direu sense cap mena de dubte, vosaltres, benvolguts homes de palla, "no trobes que faries un bé més gran si aconseguissis augmentar la participació a través del boca a boca?".

Tot just he començat, i quina angúnia, quina expressió més mal trobada, i com grinyola. El boca a boca? Si volem estirar el xiclet (Veieu? És així que es fan les metàfores com Déu mana), el boca a boca és com algunes persones expressen l'afecció de manera íntima. O, més pròpiament, el que fas, si en saps, quan algú és a terra sense pols i vols ajudar. I deixeu-me dir de passada que, en aquesta circumstància, també trobaria malament anunciar als quatre vents que jo he fet allò o que hi ha algú al món que encara camina amunt i avall gràcies a la meva actuació. Mireu-me, mireu-me, no ho veieu, que altruista que soc? Dec ser jo i només jo, el més altruista, no trobeu?

I és per això, per estalviar-me a mi el tràngol, que n'hauríem de dir "boca a orella", tot i que haig de confessar que tampoc m'enamora, i que no soluciona l'ambigüitat amb, en aquest cas, una altra manera d'expressar afecció. Hi poso un post-it i seguim. Per respondre a la vostra hipotètica però, segons aquest humil autor, inevitable crítica, no, no trobo que venint tot sol, sol i en secret, faci cap mal a l'esforç col·lectiu que és la recol·lecta de sang. I plasma, i medul·la, etcètera, vosaltres ja m'enteneu. No és deure meu alliçonar el meu entorn, és més, trobo que s'ha de ser molt curt de gambals per no saber de què va, tot això. Que totes i tots som grandets i tenim internet, companyia. I llavors és feina de cada u

decidir si pot anar-hi i si vol anar-hi. "Però col·lega", insistireu, "si ets tan humil i misteriós, com és que ara ho estàs esbombant tot en un certamen literari?". Fantàstica pregunta.

Com dic, per tant, vinc sempre sol. Per tossuderia, si voleu. I a la gran ciutat, això sembla significar que, quan vinc, no hi trobo cap conegut. Exceptuant una vegada, una única vegada, que va ser el dia que vam coincidir amb la Samanta. Però aquella vegada la deixarem fermament de banda i parlarem de les altres, que són aquelles en què he compartit l'espai amb desconeguts. I quina cosa més bonica, deixeu que us digui, anar a un lloc i una hora a fer tots exactament la mateixa cosa sense ser companys d'enlloc ni haver-vos vist mai abans, però tenint en comú un detall molt personal vostre. Com si anessis a fer-te el denaí i descobrissis que, aquest matí, tothom a la fila compartiu el mateix color preferit, o si fossis a la dutxa del gimnàs i us poséssiu tots a interpretar cançons d'Eurovisió, ballaruga inclosa.

L'últim cop que vaig ser-hi, era que hi havia el bus de la sang a la plaça de l'ajuntament, i just era l'hora que poc o molt tothom sortia de la feina. Aquests dies encara no fa calor que diguem, i la idea inicial era fer un pim-pam per ser a casa aviat. Aquesta idea ben aviat va quedar estroncada per la gentada que s'havia presentat. Quan vaig arribar hi havia dues persones fent cua al carrer, i tres més a dalt. Quan m'atenien a mi hi havia sis persones a fora. Una senyora que venia per primera vegada em va preguntar "És sempre així?", i el meu record era que no, que normalment hi ha menys demanda (oferta?) però que ja estava bé que aquella vegada ho fos.

I la conclusió de tot plegat no és pas que jo vaig fer una amiga a la cua del bus de la sang, perquè no ens vam ni presentar, sinó que vam passar una estona batallant el fred i passant-nos la carpeta i el boli cua enrere. I que va ser una estona molt agradable perquè era nostra, dels que ens havíem presentat allà tot sols, amb ganes d'ajudar però sense saber, i sense que importés gaire, ben bé a qui. I no ho sé, però per mi que la cua que fèiem i el bus vermell ja devia informar prou als vianants de quina classe de negocis portàvem entre mans.

ARA SOC POSITIVA

Vanesa Álvarez Pérez

Torno a revisar mentalment els meus apunts mentre li faig la pregunta un altre cop al metge.

Dia +3 del trasplantament. Aquell dissabte la meva hematòloga no estava de guàrdia i vaig aprofitar el seu resident de primer any per aclarir els dubtes que m'anaven sorgint en aquest nou ingrés. Amb l'altre trasplantament les cèl·lules eren meves, però per curar la leucèmia mieloide aguda havia sigut ma germana la donant de cèl·lules, i jo tenia un gran embolic al cap.

O sigui, ara canviaré de grup sanguini, no? Durant un temps porto els dos a la vegada, o com funciona? I quina és la sang que em transfusionen? És per això que prenc tants immunosupressors?

De vegades em venia el riure i tot. Si canvio de data d'aniversari perquè "torno a viure", se suposa que també canvia el meu signe del zodíac? Quina tonteria, jo mai he cregut en aquestes coses.

Aquestes converses m'entretenien i feien l'estança a l'hospital més breu, alhora que aconseguia treure informació i guanyar una mica de control enmig del desordre en què s'havia convertit la meva vida tres anys enrere amb el diagnòstic del limfoma de Hodgkin.

Dia +9. Trobo a faltar la meva energia. Però és que "dormint" en aquest llit fa més de vint dies és impossible descansar. La meva esquena dibuixa unes curvatures que no són normals i sembla que començo a tenir aspecte de geperuda. Em miro al mirall i el reflex em respon amb la imatge d'una dona molt més vella del que recordava.

—És normal —diu la Dra. Segarra, que ja ha tornat del seu permís d'una setmana. —Tens l'hemoglobina baixeta i avui, a més dels hematies, necessitaràs una bossa de plaquetes.

Sí, Vanesa, és normal en el teu estat.

Ella sempre s'anticipa a les meves preguntes. Un altre dia sense plaquetes... Ufff. Avui no em deixaran fer esport a l'habitació per risc d'hematoma. A més, vaig escoltar que ahir a la tarda faltaven plaquetes i a la de la 708 li van transfondre després de sopar, amb les ganes que tinc jo avui de ficar-me ja al llit i que s'acabi el dia.

Dia +12. No tinc força per sortir a fer el passeig pel corredor. I mira que avui el Marcos se'n va d'alta i se sent que li estan fent una festeta perquè ja és el seu segon trasplantament de medul·la, com jo, i diu que aquesta és la definitiva.

Dia +15. Plaquetes. Quan deixaré de vomitar-ho tot?

Dia +21. Mama, ja sé que estic pàl·lida, què vols? Fa un mes que no em toca el sol, i vaig a bossa de sang gairebé diària. Si vols, em maquillo per anar en pijama!

Ho sento, mama. Tant de bo em poguessis fer una abraçada, encara que fos amb la mascareta posada i la bata...

Dia +25. Quan surti d'aquí estarà a punt de començar la primavera i ja no quedarà bé portar els meus gorros de llana. He de preguntar quan triga a créixer el cabell, i em faig una idea de si em surt a compte comprar la perruca que havia mirat a Amazon ahir a la nit quan no podia dormir fins que no acabés de passar la sang.

Ara ja sóc A+. Quina cosa tan estranya, jo que havia sigut 0- tota la vida. La ciència és increïble.

Dia +30. Què em poso? Farà fred fora? Aiiixxx, jo crec que a la que faci dos passos m'hauré d'estirar en un banc i descansar. Però va, Vane, a casa a dinar el que ha preparat la mama avui. Mai més dinar en safates de l'hospital.

O almenys... fins d'aquí molt, si us plau.

Bé, en realitat la propera setmana ja toca transfusió de plaquetes. M'ho apunto a l'agenda abans que m'oblidi.

Llestos. Cap a casa.

EL GEST INVISIBLE

Miriam Priego Liza

Un cop al mes, generalment els dilluns a la tarda, dedico part del meu temps a ajudar els altres. Encara recordo la trucada de la delegada de la meva zona proposant-m'ho. No vaig dubtar ni un segon... i, des d'aleshores, cada dia de campanya entenc que allò que faig té un sentit.

Fa deu anys vaig perdre molta sang. Vaig necessitar transfusions. La meva vida corria perill després del part de la meva filla... i, tot i que aquesta és una altra història, també forma part d'aquesta. Soc aquí avui gràcies a una intervenció d'urgència, però sobretot gràcies a persones anònimes que, sense saber qui soc, van decidir aturar un moment la seva vida per ajudar-ne una altra.

Quan vaig sortir de l'hospital, pensava sovint en elles. M'imaginava a mi mateixa com la suma de tots aquells gestos invisibles que m'havien sostingut. Durant un temps les vaig veure com superherois i superheroïnes amb capa. Però no, no ho són. Són persones corrents que saben que, amb un gest senzill, poden salvar fins a tres vides... i que marxen en silenci, sense esperar res a canvi.

Per això no ho vaig dubtar. Ara, com a delegada, acompanyo aquells que venen a donar. Persones que tornen campanya rere campanya; alguns s'hi apropen per primera vegada, d'altres fan la seva última donació, i alguns marxen decebuts quan aquell dia no poden donar. Tots comparteixen una mateixa cosa: la voluntat de cuidar algú que no coneixen.

El voluntariat és necessari, però també profundament gratificant. Així ho explico als meus alumnes. Adolescents que encara no poden donar sang, però que m'escolten mentre intento explicar-los que ajudar els

altres també és una manera d'entendre el món. Potser ara no ho comprenen del tot, però les paraules queden...

I, de vegades, la vida et regala petites certeses. Un missatge inesperat d'algú que coneixes: acaba de fer divuit anys i ha decidit celebrar-ho fent la seva primera donació. La primera -diu- de moltes.

Aleshores entenc que la sang no només circula pels nostres cossos. També passa d'una vida a una altra, d'un gest a un altre, i continua bategant molt després d'haver estat donada.

QUARANTA ROSES I UNA BOSSA DE SANG

Glòria Torra Vallès

L'11 de juny de 2013, el dia del meu aniversari, no vaig bufar espelmes. Vaig seure en una butaca d'hospital mentre una bossa de sang s'omplia lentament al meu costat. Aquell dia feia anys, però sobretot feia vida.

Uns dies abans, el meu pare havia volgut celebrar les noces de rubí. Quaranta anys de casats. Va arribar a casa amb quaranta roses vermelles, una per cada any compartit. Tres roses més, una per a cada fill. I una rosa blanca. Aquella no calia explicar-la: era pel ronyó que la meva mare li donaria. No era només un ram. Era una història sencera feta de temps, de complicitat i d'una decisió valenta.

El matí del trasplantament, el temps es va tornar dens. Al Clínic, els passadissos semblaven més llargs, les portes més pesades, les paraules més curtes. La meva mare entrava a quiròfan per donar-li al meu pare un tros del seu cos perquè ell pogués continuar vivint. No hi havia metàfores possibles. Hi havia amor, por i esperança.

L'espera es va fer llarga, densa, carregada d'un neguit que s'instal·lava als passadissos i també dins meu. Mentre els trasplantaven, una veu va ressonar pels altaveus de l'hospital.

Feien una crida urgent: calia sang del grup 0 positiu. La frase va travessar l'aire i em va travessar a mi.

0+. El meu grup.

Vaig sentir una necessitat imperiosa d'ajudar, de fer circular vida mentre a quiròfan se la disputaven. No hi vaig donar més voltes. Hi vaig anar sense pensar-m'ho dues vegades.

Quan la infermera va punxar, vaig girar lleument el cap. No per por, sinó per tot el que m'ofegava per dins. Mentre la bossa s'omplia lentament, gota a gota, em vaig emocionar en silenci. Aquell vermell no era només sang: era esperança que començava a circular.

Donar sang deixava de ser un gest simbòlic. Es convertia en una resposta immediata a una vida que podia dependre'n.

La sala d'espera es va anar buidant a poc a poc. El silenci hi va quedar suspès, com si també ell esperés. Fins que, finalment, la porta es va obrir i el metge va pronunciar les paraules que ens van tornar l'aire: tot havia anat bé.

Aquella nit d'aniversari no hi va haver celebracions. La vaig passar vetllant la meva mare, la donadora de vida, amb la serenor fràgil de qui acaba de travessar un límit immens. De matinada, em van deixar entrar a l'UCI. El pare reposava envoltat de màquines i llums tènues, però el seu rostre ja tenia una altra expressió. Havia recuperat l'alè. Havia recuperat la força. Havia recuperat el futur.

Cada Sant Jordi, quan veig roses vermelles als carrers, recordo aquell ram i tot el que significava. Recordo que el vermell no és només tradició: és vida que passa d'un cos a un altre. Hi ha roses que no s'assequen perquè no es donen amb la mà, sinó amb el cor.

PATRÍCIA (L'ENCÍS DE L'AMISTAT)

Ramon Luis González Reverter

Hi havia una vegada una xiqueta anomenada Patrícia. Tot i que acabava de complir deu anys, tothom se l'estimava. Tenia una bona colla d'amics perquè era simpàtica, treballadora i amable. S'havia guanyat l'afecte dels companys perquè sempre estava disposada a ajudar-los en els deures, a explicar un exercici o fer un favor. A més a més col·laborava amb causes altruistes donant el material escolar que no necessitava als nens pobres de l'Àfrica. En definitiva, la Patrícia era la millor filla que uns pares podien desitjar.

Vet aquí que el darrer dia de classes del primer trimestre, just abans de les vacances de Nadal, la Patrícia sortia de l'escola xerrant amb una amiga quan, de sobte, van veure un gosset aturat al mig del carrer. Venia un cotxe i el conductor anava distret parlant pel mòbil. Sense pensar-ho gens ni mica, la Patrícia es va llençar a salvar-lo. Ho va aconseguir, però el vehicle no va poder frenar a temps i la va atropellar. Els mestres van trucar al 112. De seguida va arribar una ambulància per portar-la a l'hospital de Tortosa. La notícia més que córrer va volar. En qüestió de minuts, l'accident de la Patrícia era en boca de tothom. Els companys de classe estaven amoïnats. Què podien fer? Com ajudar-la?

Van trucar la seva mare que estava a la sala d'espera, mentre els metges es disposaven a operar-la, i entre sanglots els va explicar que en aquells moments la Patrícia entrava al quiròfan. Es debatia entre la vida

i la mort. Estava molt greu i per tal de salvar-li la vida calia fer-li una transfusió d'immediat. Aquella sang era la seva única esperança. Una substància tan minsa, però alhora tan important i necessària...

Potser els seus companys no tenien les qualitats de la Patrícia, però tenien bon cor i eren xiquets agraïts. Donar-li una mica de sang cadascú no els faria cap mal. Van comprendre que calia ser solidaris i més durant les festes nadalenques. Aleshores un sentiment fraternal es va estendre entre la colla d'amics. Es van enviar un missatge SMS de mòbil a mòbil. I en menys de mitja hora, ja estaven tots reunits a l'hospital Verge de la Cinta disposats a donar-li sang. Els metges van dir que eren massa petits, però tant van insistir aquells galifardeus que al final no van tenir més remei que acceptar.

En sortir de l'hospital, el vespre de la nit de Reis, la Patrícia va fer una festa per agrair l'ajut rebut i va invitar a tots aquells que havien col·laborat a salvar-li la vida. Ara gaudia un altre cop de salut i la sang de tots els seus amics li corria per les venes. Hi havia millor regal? Hi ha una felicitat més gran que portar dins el cos la sang dels amics que estimem, la força vital que fa bategar el nostre cor?

Federació Catalana
de Donants de Sang

Banc de Sang
i Teixits

Generalitat
de Catalunya